

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Banî Numărul

Administrația strada Gărei No. 25

Abonamentul 10 Lei pe an

PUBLICAȚIILE ÎN LICITAȚIILE PUBLICE

Există o practică administrativă în județul Constanța, pe care noi de mult am denunțat-o ca foarte dăunătoare intereselor publice. Asupra acestei practice voim să revenim astăzi, cu gândul că doar actualul prefect, d. Luca Ionescu, va lua convenitele dispozițiuni de îndreptare.

Eată despre ce este vorba:

Mai toate lucrările din județ și comune, precum construcțiunile de locațiuni publice, de primării, școli, biserici; șosele, pavaje, poduri și podete; diferite lucrări de edilitate și înfrumusețare în comunele urbane; creațiuni și reparațiuni; diferite antreprize de acizice, furage, iluminat; furnituri și aprovizionări de materiale, mobilier, combustibil; închirieri și vințari de locuri, și multe alte lucruri, pentru cari legea pretinde licitație publică, se fac mai numai prin bună învoială, din lipsă de concurenți. Causa este că, licitațiunile fiind publicate mai numai de ziarul oficial „Farul Constanței” pe care necitindu-l de cât notarii satelor și cel mult 4—5 antreprenori constructori abonați, nimenea nu scie la timp de existența proiectelor de lucrări; iar când totuși se presintă cine-va la licitație, mai nici o dată nu sunt de cât 2—3 amatori, tot-d'auna înțeleși între ei, dacă nu chiar oameni de paie necesari spre a se putea ține o licitație, fie licitația deschisă, fie cu oferte sigilate.

Să spunem un singur caz, edificător pentru toată lumea, de cum se poate procedea de frumos.

Pentru aducerea apei și distribuirea ei în orașul Constanța, lucrare de un milion, s'a publicat anul acesta și s'a ținut licitație publică, pentru primul din cele 3 loturi de lucrări, în ziua de 29 Martie; — din bună norocire fără a

se fi avut terenul cumpărat și fără ca împrumutul să fi fost aprobat, ceea ce a motivat anularea adjudicațiunii de către Minister. Știți ce a făcut Primarul de pe atunci? D-l Coiciu, care s'a crezut altă dată în drept a înstreina, fără a lua măcar avisul consiliului comunal, fundul unei străde, domen public, de lângă hotel Gambeta, a cerut avisul acestui consiliu — mi-aduc aminte ca acum — de casele de afaceri cărora urma să le trimetă câte o foaie de licitație, după sfatul căruia a și trimis câte o foaie caselor: A. Pellerin, Societății „Veneția” și Societății de construcțiuni și la 3 zile politice din București; iar pentru restul publicului cinci foi, trimise poliției, din care una predestinată dosarului cauzei, poartă pe contrapagină vre-o 20 iscălituri de vedere, din care cea mai de seamă este a unui misit de obor, Niculae Băciu, restul cărciumarilor, gardiștilor, hamalilor și sacagiilor, pe cari d-l Coiciu îi lua de sigur drept oameni de specialitate.

Nu e de loc glumă cele ce spunem, este chiar așa.

De vre-un consul, agent comercial sau oameni de afaceri locali ai diferitelor case străine sau indigene; de vre-un negustor sau antreprenor; de vre-un inginer local, de care e plină Constanța cari ar fi putut vedea pe loc, fără deranjamente și cheltuieli, planurile și devizele estimative, cu 1 leu și 50 bani m. c. de terasament, sau 32 lei m. c. zidărie ordinară, acolo unde ai piatra, varul, nisipul și apa pe loc, n'a fost nici vorbă.

Nimenea n'a știut de ziua licitației, afară de Primar și secretar, din care cauză întreprinderea s'a putut adjudeca asupra celui dintâiu dintre singurii concurenți, d-nii A. Pellerin și G. Visin, cu 50 lei la sută sub devis, pe când cel de al doilea cerea 17 la sută peste devis. D-l Pellerin pusesse pe lângă o-

ferță și o pereche de condiții, primite de consiliu, pe care de sigur numai Coiciu, în înțelepciunea sa, le-a putut cunoaște și înțelege.

Notăm în treacăt că, acești domni concurenți făcuseră altă dată, în *toarășie* o ofertă registrată la Primărie sub No. 10268 de la 29 Decembrie 1895, prin care se ofereau a aduce 4000 m. c. apă pe zi, conform proiectului d-lui Cucu, cu 720.000 lei, plătibile în efecte la purtător 7 la sută, iar pentru o cantitate de 600 m. c. pe zi, distribuite în 10 colone de apă în oraș, ceea ce va să dăcă 10 cișmele, câtă trebuie deocamdată orașului, cereau numai 235.000 lei, pe când proiectul d-lui Cucu este făcut pe suma de 950.000 lei ceea ce ar fi dat la întreaga lucrare, o economie de 230.000 lei, un bagatel pentru galantoul Coiciu, care n'a voit cu nici un chip să stea de vorba în consiliu cu cei ce cereau discuțiunea acestor oferte.

Pe când asemenea lucruri se petrec în mare, în mic e și mai ciudat. Ne-am putea cobori până la un buton de sonerie electrică, spre a dovedi că toate lucrurile procurate prin bună învoială se pletesc insutit de autorități, numai din cauze că nu se fac odată și nu se publică la timp licitații pentru diferitele furnituri de peste an.

Ce zor era să se cumpere, prin bună învoială, o hodorogă de car funebru, un vechiu landău poleit, la care numai geamurile sunt noi, în prețul exorbitant de 3600 lei, cu 600 lei mai mult peste ce ceruse antreprenorul, când o asemenea unealtă se putea comanda și face ori când, de sigur cu jumătatea prețului!

Să nu se creadă că insistăm asupra publicațiilor, ca să facem câștig ziarului nostru.

Faptul că în tot timpul de 6 ani de când apare acest ziar, n'am avut abso-

Iată nici un anunț oficial din județ și cel mult unul pe an de la comuna Constanța, împreună cu faptul că n'aveam nici 10 funcționari abonați plătitori în tot județul, ne apară de această banuială.

Motivul insistențelor noastre este de un ordin ceva mai înalt: este că am vrea să se facă ceva cu banii publici; iar nu nimicnicie de până acum.

Ca exemplu de nimicnicie de până acum, servească tot comuna Constanța — ne e mai la îndemână — al cărei venit s'a urcat de la 33,000 lei, ce era acum 18 ani la 600,000 lei, mistuindu-se, în toți anii de a-rëndul, în cheltuieli ordinare, fără un pavagiū măcar; — toate clădirile făcute sunt din împrumutul de 400,000 lei efectuat la Casa de Depuneri.

În schimb s'au îmbogățit niște șireți ordinari, cari nu aveau după ce bea apă când au venit Românii în Constanța iar acum se joacă cu sutarii cum se joacă copiii podgoreni cu nucile în vremea culesului viilor, având unit din ei fonduri mobiliare dezeci și sute de mii de lei.

Încă un cuvânt. Având ziarul oficial în localitate, am cere d-lui Prefect să facă ceia ce de mult se face foarte bine în județul Tulcea: să oblige pe cei ce cer stabilirea în comunele rurale și deschideri de stabilimente în orașe, ași publica firma și comerțul ce vrea să exercite conform instrucțiunilor inserate în Monitorul Oficial No. 152 din 1867.

Un fost consilier județean, comerciant în Constanța, ne spunea mai deună-zi că sunt vre-o 16 firme de falși nereabilitați, veniți de dincolo în Constanța, cari sub diferite adrese, învârtesc aici comerțu ca oamenii cei mai cinstiți.

Facându-se publicațiunile ordonate, poate s'ar remedia ceva la atâtea fraude strecurate prin sate și în comunele urbane.

Moartea lui George Em. Lahovary

Un duel nenorocit, ce a avut loc Sâmbătă la 29 Noembrie, în sala de arme a societății de tir, de pe cheul Dâmboviței, în București, a aruncat doiliul și jalea adâncă între două din cele mai ilustre familii ale țării.

George Emanuel Lahovary, cel ce era director al ziarului scris în limba franceză, *L'Independance Roumaine*, a căzut mort pe loc, străpuns adânc de sabia adversarului său d. Ni-

colae Gr. Filipescu, directorul ziarului *Epoca*. Pricina acestui duel, cu câștigul ce a înfiorat toată țara, a fost un prim-articol, scris și subscris de George Em. Lahovary, prin care cel din urmă se punea într-o flagrantă contradicție în ținuta politică privitoare la chestiile din urmă de la ordinele țilei, între cari blestemata chestiune ovreiască, articol nenorocit, scris într'un ton provocător.

Țara întreagă a fost adânc emoționată, sgdunită, de groznicul desnodământ, care a scos din viața reală și socială pe doi înfocați patrioți, cu fapta și cuvântul, pe doi energii luptători, podoaba nobilimei țării.

Țara întreagă știe că d-lui Nicolae Gr. Filipescu se datorește deșteptarea sentimentelor patriotice ale Parlamentului trecut, în *Chestia Națională*, și că George Em. Lahovary a fost cel mai aprig și cel mai neșovăitor campion al acestei *Chestiuni*.

Dintre ziaristii militanți, adânc regretatul George Em. Lahovary, a fost acel care a putut ajunge, în gradul cel mai înalt posibil în țara noastră, cele două calități mari ce se cer unui ziarist: *moderațiunea și independența*; ceea ce l-a atras imensul succes pentru sine și câștigul mare pentru țara; încrederea în ziarele politice, care începuse a se surpa.

George Em. Lahovary era în politica dușman nelimpacat al desidențelor, și le combătea cu energie ori-când și ori unde se produceau, susținând principial a două partide de guvernământ, care să se alterneze la guvernul țării, după cea mai elementară regulă a sistemului constituțional.

Atât de ténér, în vîrstă abia de 43 ani, îl plîng cei mai de aproape; mama, soție, frați, și toți membrii istoriciei familii a Lahovariștilor, care a dat țării *Mari-Bani* ai Craiovei, atâtea naturi alese, atâți străluciți patrioți și bărbați de stat ai istoriei contemporane și cu ei țara întreaga, martoră a sincerului devotament pentru binele *Românismului*, a celui ce s'a numit **George Em. Lahovary**.

El va fi îngropat astă-zi, Joi 4 Noembrie, când scriem aceste rânduri, cu onoruri mari, la care s'au asociat toată țara, prin reprezentanții ei în ambele Parlamente.

Depunem o lacrimă de confrate mai mic pe mormentu-l rece, strigând din adâncul sufletului: Fie-ți memoria eternă, iar devotamentul său pentru binele pu-

blic, pildă de imitat pentru cei ce umblă pe spinoasă cariera de publicist.

Redacția Constanței.

DE LA SOCIETATEA „AJUTORUL”

Faptele ce se petrec la noua societate a Românilor-Macedonen și Albanezi din Constanța, ne umple inima de bucurie.

Felicitam cu căldură pe inițiatorii ei, care și depun toată silința ca societatea să prospereze.

Publicăm mai la vale o listă de numele membrilor fondatori și donatori ai societății *Ajutorul*, înscrisi până la această dată, pentru ca să se vadă cu câtă căldură sufletească Români-Macedonen și Albanezi au îmbrățișat societatea, care-i spre folosul comun al tuturor.

Să se noteze, că pe fie-care zi se înscriu noul membri, ceia ce dovedește că *Ajutorul* în scurtă vreme va deveni una din societățile de frunte din țară.

La prima ședință a consiliului permanent, s'a hotărît tipărirea proiectului de statute cum și facerea unui steag, care va fi un cap de operă după cât suntem informați.

A doua zi de Crăciun, s'a mai hotărît tot la acea ședință, să se convoce adunarea generală a tuturor membrilor spre a se pune în curent membrii cu tot ce a lucrat societatea până la acea epocă și a defini ziua inaugurării.

Vom ține în curent pe cititorii noștri cu mersul și dezvoltarea societății *Ajutorul*.

Eată lista de numele și pronumele membrilor fondatori și donatori ai societății „Ajutorul” din Constanța.

Membru fondator: Tanasă G. Dabo 200 lei, Teohari Nicolau 200 lei, Cozma Duși 150 lei, George Constantinid 150 lei, Parintele David Shim 100 lei, Dumitru T. Mihailidi 100 lei, Dumitru Marcu 100 lei, Anastase G. Țarlea 100 lei, Koiciu Gheorghiu 100 lei, Vasile Petru 101 lei, Anton Radu 101 lei, Gherasim Radu 100 lei, Costa Pavle 100 lei, Iani Zanfir 100 lei, Ștefan Avram 100 lei, Avram Marcu 100 lei, Diamandy Mihail 102 lei.

Membru donator: Sterie Vlahopulo 40 lei, Constantin Nicolau 30 lei, Gheorghe M. Gogu 30 lei, Isail Petru 30 lei, Petru Cofy 30 lei, Gheorghe Grigore 25 lei, Naum Ionescu 20 lei, Anastase

Anton 20 lei, Serafim Lulo 20 lei, Ispas Lofo 20 lei, Nicolae Marcu lei 12.60, Toma Dimitri lei 12, Cristu Costa lei 10, Naum Costa lei 10.

[Va urma]

INFORMAȚIUNI

Lege contra duelului. Din incidentul care a cauzat mărtea regretatului George Em. Lahovary, diarul *Drapelul* a scris un articol remarcabil, contra duelului, care e o importatie streina in țara noastră. Toate ziarele cer suprimarea duelului, acest obicei barbar din timpuri mediavale.

Din inițiativa parlamentara s'a propus in Senat urmatorul proiect de lege, care ar trebui cat mai curand votat.

Avend in vedere garantarea tuturor libertatilor;

Avend in vedere cele petrecute cu ocazia unei polemici de presa;

Avend in vedere ca „duelul“ e o uzanta medievala, care avea ratiunea de a fi in o societate neorganizata;

Avend in vedere ca „duelul“ e bazat pe principiul dreptului divin;

Avend in vedere ca „duelul“ avea ratiunea de a fi, cand cetateanul nu gasesa aparare in protectiunea legilor;

Considerand ca statul roman e organizat pe calea libertatilor si a democratiei, si ca toate drepturile cetatenilor sunt garantate prin legiuiri;

Pentru aceste motive sub-semnatii propunem stergerea din codul penal a secțiunii 6, „Despre duel“, a art. 258, 259, 260 și 261, ramânand acest delict crima ordinara de omucidere cu vointa, pandire și precugetare;

Și propunem urmatorul:

Proiect de lege

Art. 1. Ștergerea din codul penal a secțiunii 6 „Despre duel“, ramânend delictuș supuș proviziunilor și penalitătilor din codul penal pentru faptul de omucidere cu vointa, pandire și precugetare.

Art. 2. Provocarea in duel constituie crima de tentativa de omor cu vointa, pandire și precugetare.

(ss) A. C. Vișoreanu, Al. V. Morțun, Dr. Bucănescu, A. Antonescu, B. S. Cămpiniu, N. Manescu-Calaraști, N. Ionescu și N. Dimitriu.

D. Ministru al agriculturii, industriei comerțului și domeniilor a dat o deosebita atenție studiului amicalui nostru

d-l G. V. Carlea asupra sindicatelor și e hotarat sa institue syndicate agricole și societati cooperative, spre a pune capet speculatiunilor necinstite asupra cerealelor. E vorba sa se stabileasca varante in toate garile și Banca populare de credit mutual.

In ședința din urma a consiliului comunei Constanta s'a tratat chestiunea rescumparării Cazarmilor.

Consiliul, in unanimitate, a decis: a se da Diviziei, in schimbul locurilor ocupate și a cazarmelor situate dincoce de șanțul orașului, tot atata loc in dosul inchisoarei militare, și valoarea dupa actele justificative a costului cazarmelor, scazându-se vechimea lor, punend ca condiție, pentru facerea acestei tranșacțiuni, ca Divizia sa cedeze Comunei locul ce ocupa cu fanaria armatei și dependințele acestei fanarii, in scop de a se putea uni pe acolo cartierul nou al orașului cu satul Anadolkiot, in schimbul carui loc Comuna va ceda aceeași intindere in dosul inchisoarei militare, escludându-se fațada șoselei și malul Mării. Cu chipul acesta se va concentra cartierul militar in dreapta șoselei, unde de la început ar fi trebuit sa fie, mai ramânend numai cele 3 cazarmi ce pot fi espropriate mai tarziu, in scopul de a se lasa liber locul de unire a orașului cu Satul Anadolkiot, care numai poate intarzia de cat cel mult cati-va ani.

Soluțiunea data de consiliul comunal nu se poate mai equitabila, impacand toate interesele in joc.

Arhitectul comunei, d-l Herniann Schmidt, și-a prezentat dimisia inca din luna trecuta, pe motiv ca e dat in judecata pentru faptul ca s'a darinat casa d-lui Locmanian, al carui arhitect era. — Credem ca d-l primar li va accepta dimisia indata, ce va gasi un inlocuitor.

La o inspectie inopinata facuta Casel comunei Constanta, in seara de 2 Decembrie, d-l casier general Stavri Dimitrescu, a gasit lipsa din casa vre-o 17,000 lei, pe care casierul N. Rally i-a pus la loc dupa trei ciasuri; astfel ca comuna nu e in pierdere cu nimic.

Acesta este al 2-lea caz ca d-l Rally pune mana unde nu-i ierbe oala. In primul caz, cand a fost destituit impreună cu secretarul primariei, direct de minister, dupa raportul inspectoru-

lui financiar Constantinescu, in anul 1892, l'a scapat d-nii Koiciu și fostul prefect d-l N. Chirișescu, prin energice stăruințe la minister, cazul fiind mic, numai de o mie de lei luati de secretar. De atunci și pana acum se vede ca a mers progresand. D-l Rally își facea o noua leafa de 400 lei lunar, prin specula banilor comunei, caci tocmai la atat se urca dobanda sumei luate, speculata dupa cursul pietei locale.

Ceea ce e frumos e ca lefurile serviciului tehnic nu s'a platit inca pe luna trecuta, pe cand trebuia sa se plateasca de la 20 Noembrie. — Indraznela e prea mare, ar trebui o privilegere mai aspra asupra multora care s'ad obraznicit afara din cale.

Acum se verifica de d-l Dimitrescu compturile; cine știe ce vor da la sfarșit!

Și, tot noi suntem rei, cand am scris in nenumerate rânduri ca la Primaria de Constanta se fac multe gheșefturi sub ochii d-lui Coiciu, care era dator a inspecta casa comunală la fie-care sfarșit de luna, și ca ar trebui măturați de acolo cati-va abuzivi.

D-l Primar Schina s'a dus din nou la București, spre a stăruii la Minister in chestia imprumutului pentru apa și acordarea creditului pentru rescumpărarea izvoarelor de la mōra Caragea.

Invetatorul din Mulciova, d. I. Popp, pare ca nu se poarta bine cu copii de școală ai oantenilor, fapt pentru care am primit o reclamație de la locuitorul Petre Birzu. — Spre a ne scuti de detalii il rugam sa pruneasca toti baietii in școală. Credem ca ne ințelege.

Fostul predicator al Dobrogei și profesor al Școlii Normale din Constanta, d-l Ion Măgură a luat doctoratul in drept de la Universitatea din Liege „cu cea mai mare distincțiune“. — Felicitările noastre cele mai sincere, fostului confrate de la „Sentinela Dobrogei“.

Oborul Constanta

Grâu de toamna s'a vindut	bet. 7.50-50 gr.	62-66
„ arnaut	„ 10.50-9-	72-77
Fasole	„ 11.50-11-	77-80
In	„ 11.50-12.50,	65-67
Melă	„ 4.50-4.20	74-77
Orz	„ 3.50-4.10	48-54
Ovăz	„ 3.30-3.50	38-42
Rapița	„ 6.50-6.80	63-67
Secară	„ 5.—5.40	60-64

Constanta 1—6 Decembrie 1897.

DOCTORUL IOAN VALLINDAS

Are onoare de a aduce la cunoștința generală că stabilindu-se într'un mod definitiv aci în Constanța, s'a mutat în str. Tomis No. 2, vis-a-vis de Tribunal.

Consultațiuni în fie-care zi de la 11—12 ore a. m. și de la 2—3 p. m.

Consultațiuni gratuite Mercuria și Sâmbăta de la orele 3—4 jum. p. m.

Domnișora

Mósa LEÁ SOLOMON

Are onóre a face cunoscut onor. clientelor sale, că s'a mutat din str. Carol I No. 46. în str. Marcu Aureliu No. 13.

Antreprisa carierei de nisip Anadolkiói

ANUNCIU

Se aduce la cunoștința publică că, biroul antreprenorului carierei de nisip de la Anadolkiói este în Constanța, strada Gărei No. 25, de unde numai se pot obține bilețele pentru nisip din șa carieră.

Depozitele sunt la marginea carierei, deschise spre încărcare numai ziua.

Oricine se va găsi încărcând sau aducând nisip noaptea se va urmări conform legii.

Jumătate biletul care este scris „Depozit“ se va preda administratorului carierei, iar cea-laltă jumătate „Control“ se va da oamenilor de control la intrarea căruțelor în oraș ori satul Anadolkiói.

Antreprenorul.

I. NISTOR

GARA MURFATLAR

Fabrica de car alb, gras, prima calitate — mai estin ca ori unde —

I. NISTOR

MURFATLAR

peatră de construcție, prima calitate — mai estin ca ori unde —

I. NISTOR

GARA MURFATLAR

Deposit de VINURI și spiritouse

De vânzare

Patru sute capete oi tinere, berbeci și bătați. A se adresa d-lui Bucur Schiopescu, în gara Mircea-Voda.

GEORGE D. BENDERLI

— AVOCAT —

Licențiat în drept din Paris.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

București, Calea Dorobanților, 117.

RECOMANDA MARELE LOR DEPOST DE

MAȘINE AGRICOLE

PRECUM:

Locomobile cu sau fără aparat de ars paie

DE LA 2¹/₂, PÂNĂ LA 30 CAI PUTERE

BATOAZE DE GRĂU de toate mărimile de la 2 și jumătate până la 12 Cai putere

BATOZE de PORUMB No. 5, cu Elevator pentru Locomobilă și cu MÂNĂ

Masine de Semănat, Mașine de Ciuruit și Vinturat, Mașine de ales Neghia și Secara din Grău

MORI DE MACINAT

Instrumente trebuincioase mașiniștilor, Curele englezești de prima calitate

PIETRE DE MOARĂ FRANTUZEȘTI, MAȘINE DE SECERAT „WOOD“ CU SAU FĂRĂ APARAT DE LEGAT SNOPI

PLUGURÎ DE OTEL Făurit Peste Tot

Cu una până la 4 braze

COSITOARE

GRAPE DE FER

ȚEVE DE CAZAN

cu două și trei aripi cu dinți articulați

pentru LOCOMOBILE și altele

In atelierul nostru primim reparațiuni de locomobile din ori-ce fabrică

VÎNDĂRI CU CONDIȚIUNI AVANTAGIOASE